

ERDÉLYI MUZEUM

AZ ERD. MUZEUM EGYLET IGAZG. VÁLASZTMÁNYA MEGBIZÁSÁBÓL

SZERKESZTI-

FINÁLY HENRIK,

M. K. EGYET. TANÁR, A MUZ. EGYL. TITKÁRA, A M. TUD. AKAD. L. T.

Megjelen havonként.	November 1.	Ára évenként 1 frt 15 kr.
---------------------	-------------	---------------------------

Tartalom: Levél Párisból. Dr. Dezső Béla, — Az Archaeologia az 1878 ki párisi közkiállításon. III. — Könyvismertetések: Gooss C. Die röm. Lagerstadt Apulum, — Reissenberger L. Die siebenb. Münzen des freih. Sam. v. Brukenthalschen Museums in Hermannstadt, — Hunfalvi Pál. A rumua nyelv. — Adományjegyzék.

Levél Párisból.

1878. október első fele

T. szerkesztő ur!

Szives engedelmével pár sorban, rövid közlésben méltatni akarom Párist és a párisi kiállítást az állattanra vonatkozólag

A mi magát a kiállítást illeti e tekintetben; az nem sok újat, és ismeretlent semmit sem nyújt.

A műszerek közül kiemelek egyet, a gazdák számára szerkesztett mikroszopót, mely a gazdasági növényekben és czikkeben élősködők felismerésében szolgál eszközzül. Szerfelett praktikus szerkezetű, minden egészséges eszű gazda felhasználhatja saját érdekében. Ára 3—4 frank. Szerkezete: egy 10—15 cm. hosszú rézhengerben betett lencserendszer, melyre egyszerűen csak reá kell hinteni vagy kenni lehető kis mennyiségben a vizsgálandó anyagot. Nagyítása 60—100-szoros.

Még két tárgyat kell kiemelnem:

Egy struccsaládot, kitömveter mézes környezetében; ez valóban szép. Továbbá az erdélyi muzeum-egylettől kiállított barlangi Medve (*Ursus spelaeus*, Blmbch.) csontvázát. Ez az előttem ismeretesekek közt a legszebben van kiállítva. Ehhez a szaktanulmányt nekem volt szerencsém írni s így természetesen, egy okkal több vezetett a gondos megfigyelésre. Van még egy példány Stuttgartban és kettő itt Párisban a Musée d'anatomie comparéban. Legszebb az erdélyi muzeum-egyleté.

Nagyon melegen ajánlhatom minden állatbuvárnak, ha csak lehet bármely áldozattal látogassa meg Párisban a Jardin des Plantes-t s főképen az itt elhelyezett Musée d'anatomie comparée-t.

Néhány nap alatt a Jardin des Plantes-ban kimondhatatlan gyönyörűséggel nagy becsű tanulmányozást vittem véghez, s e néhány nap számtalan összefüggésre adott nekem felvilágosítást, teljes és biztos tudást. Bátran mondhatom: Berlintől Triestig, Kolozsvártól Párisig pontosan ismerem az állattani nevezetesebb szakintézeteket, de a Musée d'anatomie comparée méltó nagy mestereinek kezéhez és híréhez.

Maga a Jardin des Plantes Páris egyik leglátogatottabb és leggyönyörűbb sétahelye s benne vannak a legjelentékenyebb természetrajzi gyűjtemények. Növénykert, mely sokkal szebb és értékesebb, mint az állatkert, a túltömötten gazdag összehasonlító boncztani muzeum, mely a világ egyik legnagyobbszerű és leggazdagabb intézete. Nem is csoda, hisz a tudomány legderekabb férfiai, Buffon, Winzlow, de Jussieu, Fouchroy működtek ez intézetben és szerezték meg európai hírnevét, melyet méltán megérdemel.

Az intézet igazgatóságát 1792-ben Bernardin de Saint-Pierre vette át, ki az állatkertet alapította. A könyvtár 1794-ben nyílt meg. I. Napoleon jelentékeny ajándékai szerfelett gazdagították az összehasonlító muzeumot 1804-ben. 1805-ben Humboldt Sándor ajándékozta meg e muzeumot az Amerika forró ővi vidékeiről hozott növénygyűjteményeivel, melyekben 300 példány addig ismeretlen növényfaj is volt az ismeretesen kívül. Cuvier és Geoffroy Saint-Hilaire is ez intézetben tanítottak. 1814-ben a Humboldt gondoskodása mentette meg ez intézetet, menyinyiben közbenjárására ez intézetet az ellenséges csapatok nem bántották.

Valóban a Musée d'anatomie comparée a zoológ temploma.

Megemléítést és elismerést érdemel a Jardin zoologique d'acclimatation a Bois de Boulogneban hasznos nem európai állatok honosító kísérleti helye.

A ki először megy Párisba, annak nem csak a kiállítás új és sok gyönyörűséget nyújtó, de egész Párist kiállításnak kell nevezni a kellemes párisi élet levén annak fénypontja.

A viszonttalálkozásig tisztelettel